ſurgatur. Honor quidem patri et filio et ſpiritui ſā
cto ſine differentia exhibendus eſt. Honeſtas quidez
in corporis manuum ⁊ habitus decenti diſpoſitione
conſiſtit. Et quantum ad habitum vt maxime capu
tio caueatur: ne opera fronte ſuper oculos defluat
cum inclinatur. Proderit ad vnitatem ſeruādaz de
communi officio noticiā habere. Pulchra valde vni
formitas in congregatione et conuentu fratrum vbi
debent et mores et animi conuenire. Unanimes vni
formitas in fratrum conuentu decet que in moribus
plurium vnitiua vniformes ordinat et decorat.

De diſciplina officij extra chorum. Cap̄. xvi.

Si quando extra chorum officium dixerint dili
gentiam nichilominus et honeſtatem p̄dictam
debent in quibus poterunt ſtudioſe ſeruare vt dimiſ
ſis omnibus quecunq; in manibus fuerint: ſtantes
cum reuerentia iuxta traditionem eccleſiaſtice diſci
pline preterq; ad lectiones in matutinis vel quādo
alias creatori ſuo debitas cum deuotione laudes ex
ſoluent flectentes genua vel inclinantes pro tempo
re cum timore dei. Si quando eos ad ſedendum debi-
litas euidens: vel laſſitudo compellat ſaltem ad in-
ceptionem officij ad inuitatorium hymnos et oratio
nem dn̄icam et a capitulo in ante ſurgere non obmit
tant. Si etiam in lecto egritudinis decubant reuerē
tiam nichilominus aliquam faciant prout poſſunt.
Sanctus hieronymus qui tanta legitur laſſitudine
fatigatus vt etiam in ſtratu ſuo iacēs. Funiculo tra
be ſuſpenſo manibus apprehēſo ſupinus erigeretur
vt ſcilicet officium monaſterij prout poterat exhibe-
ret dum exhauſtus viribus ſenex nec ſenectuti par-

eſt:nec debilitati blādítur deſidem iunioꝝ:q̄bus coꝛ
poꝛis vires vt cunqꝫ ſufficiūt irreuerētiam immo di
gnā deriſione deſidiā ſignis arguit ⁊ cōfūdit. Aliꝰ
ꝓ lentarum tedio febꝛium cōpletoꝛiū i lecto exſolue
re aſſuetus:fertur ꝑ āgelum repꝛhēſus audiſſe. Cō
pletoꝛium ſub cocco nec fructus nec vtilitas. Sane i
officio dei curāda vbiqꝫ magno opere reuerētia ⁊ ho
neſtas cū vbiqꝫ ſit eadem eius cui:tunc loquimur ⁊
aſtamus deitas ⁊ maieſtas. Tāto em̄ ampliꝰ reuerē
tie et diligētie ſtudium diuino debet officio. quātum
id deo immediatius exhibetur. Cura officij diligens
maxima ſtatus ītegritas. Neglectus officij:maxima
vite coꝛruptio:maxima religionis defoꝛmitas. Ne-
mo dei ſe eſtimet ſeruū:ſi dei potiſſimā negligat ſerui
tutē que appꝛopꝛiato vocabulo ſeruitium nuncupa
tur. ¶ Debēt dicere officiū diſtincte:cōtinue:integre
et oꝛdinate. Diſtincte ne verbum maſticādo vł exilie
ꝓferendo vel nimium feſtinando dicenda cōfundāt
Cōtinuus vt interēptiones in eo nō fiant:aut inter
loquendū niſi vꝛgente neceſſitate et hoc quidē pſal-
mo vel oꝛatione vel quocunqꝫ alio quod tunc fuerit
dicēdum cōpletis niſi pſalmus vel oꝛo quē īterrūpi
opoꝛtuit cōtinuo a capite reſumatur. Aut inter pſal
mū ⁊ pſalmū moꝛa notabilis foꝛtaſſe fiat. Pariſius
vt fertur cū quidam theologus vnius hoꝛe canonice
incepiſſet officium ſuperueniente ep̄o ad loquēdum
cum eo. caput ſine locutione inclinans:hoꝛam ince-
ptam ep̄o expectāte finiuit. quā deinde dilatiōeꝫ col
loquij:ne moleſte ferret admonuit:cām ſubinferēs
ꝙ maioꝛi dn̄o loquebatur. ¶ Quidam ꝓpter īterru
ptiones i officio factas grauiſſimo afflictus purga
toꝛio memoꝛatur. ¶ Integre dicant vt de dicendis

nichil obmittãt. Proinde ſi plures fuerint q̃ ſilr̃ offi-
ciũ dicãt ⁊ vnus vel duo iuxta laudabilẽ conſuetudi-
nẽ pſalmos antiphonas hymnos et reſpõſoria voce
pnũcient altiori:non putent ſibi ſufficere ꝙ ab alijs
dr̃:ſed oĩa q̃ ad ſuã ptinent ptem.ac ſi eſſent ĩ choro
ſub ſilentio integre dicãt:cũ officiuꝫ extra eandeꝫ q̃
intra ĩtegritatem reqrat. ¶ Ordinate deniqꝫ officiũ
in ſubſtãtia tp̃e et mõ et oĩbus exequi ſtudeant. Poſt
poſitiones:ĩplicatiões:variationes facile nõ admit-
tant. Honeſte tñ Precioſa vel aliud extraordinarie
aliqñ dicit dum tamẽ idip̃m ſuo tempore minime ne-
gligant. Quis aũt ſine grandi cõſcientie ſcrupulo p
priũ officij ordinẽ.ſibiqꝫ religionis ſanxione ĩpoſitũ
p alienis quibuſlibet p̃termittat:aut qualibet varia-
tione deformet. Quis niſi vaniſſimus ⁊ imprudẽs p
certis dubia:p autẽticis vana:p neceſſarijs curioſa
inducat. Sint igitur ſanctoꝝ officij conditoꝝ deuo-
ta et ſtabili ordinatione cõtenti nichil coꝝ vel cõmu/
ni ordinis inſtitutioni preponant/quamlibet ſerium
et deuotum nec deſipientiũ tãtum more ſtultoꝝ gre-
corum glorias emuletur. Inſipienti eñ non niſi ſua
placent.omnis ſtulticia laborat faſtidio ſui. Temp⁹
quoqꝫ congruum ſeruent nec facile p̃ter neceſſitatem
diuinas horas ſiue primam ſiue completoriũ ſaltem
canonicũ:ſiue alias in nocturnas cõuertant. ¶ Fue-
runt qui hoc quarundam obtentu traditionũ defen-
derunt ordinationẽ eccleſiaſticã officij/confuſiõe tẽ-
poris irriteꝫ faciẽtes. ¶ Quãdo fuerint duo vl̃ plu-
res quaſi chorũ ſibi conſtituãt/et pſalmos atqꝫ hym-
nos accipiant alternatim eſt cõſuetudinis cõuentui
¶ Congruus ordo eſt in oĩbus vbiqꝫ/puide diſcipli-
nato/ſeruandus. Ordinatum animum ordinis de-

coꝛ ⁊cōdecet ⁊ cōdelectet. Inoꝛdinati vero eſt animi etiā in exterioꝛibꝰ oꝛdinē nō curare: ⁊ tn̄ oꝛdinatiōis exterioꝛis religio/attentionem excitat et affectū.

¶ De altaris miniſterio curando. Ca. xvii.

Altaris miniſteriū ob reuerentiā coꝛpoꝛalis ꝑſentie ſaluatoꝛis/mūdicie/reuerētie/diligētie/honeſtatis et circūſpectiōis ſtudiū ſpeciale requirit. Mundamini ait ꝓpheta q̇ fertis vaſa dn̄i. Haud dubiū hoc eſt de miniſtris altaris conuenienter itelligi q̇bus ſpūalis ⁊ coꝛꝑalis mūdicia eſt habēda. Spūalis vt nullꝰ de pctō cōſciētiā ȝ habens leſam vł ſomno pollutꝰ nocturno ad tāgēduȝ ſacra vaſa vł ad miniſtrādū āteq̄ȝ fuerit cōfeſſꝰ accedat. Nec dȝ celebraturꝰ cōfeſſionē priuatā ȝ que āte celebrationē de quotidianis offēſis fieri cōſueuit: vſqȝ ad altare deferre. Coꝛpoꝛalē quoq̄ȝ mūditiā ȝ requirit coꝛꝑalis ꝑn̄tia ſaluatoꝛis. Idcirco miniſtri altaris nō ſoluȝ anq̄ȝ ſe ad miniſtrādum induāt verūetiā poſtq̄ȝ fuerit oīno ꝑati expeditis cōmunibꝰ ad calicis miniſteriū acceſſuri ſua iterum lauēt manus. Hoc ei ſemꝑ debēt cauere cautiſſime ne cōībus manibus aut cū manicis ſuis vel poſt immediatū eoꝝ cōtactū calicē aut q̇ ad ipȝ pertinēt pannos: vel coꝛꝑalia tangant: ſed ſi lineam tunicā quā rochetū vocāt vel ſuppelliciū cū ſtrictis manicis vel altū aliud nō habuerint idumētuȝ calicē ꝑparāduȝ et ī fine miſſe plicādū ſacerdoti relīquāt. Reuerētiā debēt miniſtri altaris tā ad ſacerdotē q̄ȝ ad miſteriū ⁊ res etiā de ꝓpīquo ad ipȝ miniſteriū ꝑtinētes hr̄e. Circa ſacerdotē: vt qn̄ ſecum altari aſſiſtunt ꝑ aliquātulū capitis iclinationeȝ ⁊ ſui elōgationē a b eo. ac per humilē debiti exhibitionē officii reuerētie ſignū oſn̄dant. Si vero ſederit et ipſi tn̄ in